

KONFERENCJA „GESCHICHTE UND KULTUR DER MITTELBRONZEZEITLICHEN STÄMME MITTELEUROPAS”

Bad Stuer, 19-23 października 1987 r.

Dobłą tradycją badań nad epoką brązu w środkowej Europie są odbywające się rokrocznie konferencje, jednoczące badaczy przede wszystkim czeskich, słowackich, niemieckich i polskich. Poświęcone są one różnym aspektom badań nad kulturą łużycką i kulturami mogiłowymi i ułatwiają poznawanie tej problematyki w szerokim zakresie, tym bardziej iż referaty z nich są z reguły publikowane. W roku 1987 konferencję taką zorganizowali koledzy z Centralnego Instytutu Historii Starożytnej i Archeologii Akademii Nauk NRD we współpracy z Instytutem Archeologii Słowackiej Akademii Nauk, a odbyła się ona w ośrodku wypoczynkowym w Bad Stuer w dniach 19-23 października. Konferencja tym razem była poświęcona zagadnieniom środkowej epoki brązu na obszarze środkowej Europy. Obrady połączone ze zwiedzaniem Neubrandenburga i Schwerinu. W Bad Stuer spotkali się koledzy z NRD, Polski, Czechosłowacji, RFN, Berlina Zachodniego, Węgier i Danii. Jak wynika z tego wyliczenia, określenie chronologicznego zakresu konferencji jako *Mittelbronzezeit* musiało dać (i dało) w efekcie to, iż badacze z bardziej południowych stron mówili o innym okresie niż ci, którzy zajmują się prowincjami nadbałtyckimi. Ogółem wygłoszono 35 referatów, co okazało się niestety liczbą nieco za dużą, ograniczającą czas przeznaczony na dyskusję. Należy podkreślić znakomitą organizację konferencji oraz świetne warunki pobytu w ośrodku „Stuersche Hintermühle”.

Konferencję otworzyli witając jej uczestników w imieniu organizatorów, profesorowie J. Hermann i B. Krüger, po czym H. Keiling przedstawił badania archeologiczne ostatnich lat w Meklemburgii, wprowadzając w ten sposób w problematykę regionu. Następnie rozpoczęły się obrady poświęcone już bezpośrednio problematyce środkowej epoki brązu. Przebieg obrad omawiam tu zgodnie z kolejnością wygłaszanych referatów. Tak więc jako pierwszy T. Kemenčei przedstawił dalekosiężne powiązania regionu naddunajskiego na podstawie analizy przedmiotów metalowych. Następnie V. Furmáněk i O. Oždani zaprezentowali referat o kontaktach kultur mogiłowych z południowo-wschodnimi kulturami pól popielnicowych, do których zaliczyli zarówno kulturę pilińską, jak i Suci-de-Suş. S. Stuchlik scharakteryzował początki kultury mogiłowej na Morawach, a M. Novotná wybrane zagadnienia związane z przedmiotami metalowymi. J. Hrala mówił o kształtowaniu się najwcześniejszych pól popielnicowych w Czechach na podstawie obecnie prowadzonych bardzo ważnych i interesujących badań w Velimiu.

Szeroko ujął problematykę powstawania kultur pól popielnicowych E. Plesl, zwracając uwagę na różne aspekty tego zagadnienia. W poświęconym środkowej epoce brązu w Bawarii wystąpieniu W. Torbrügge'a zwróciły uwagę dane o wielkim wzroście danych o kurhanach po wykonaniu zdjęć lotniczych, co pozwoliło istotnie zmienić poglądy na ówczesne zasiedlenie terenu. I. Kubach-Richter przedstawiła interesujące spostrzeżenia dotyczące rozchodzenia się wytworów jednego warsztatu na przykładzie analizy brązowych nagolenników i naramienników. W. Kubach zreferował różnice w garniturach grobowych kultur mogiłowych we wschodniej Hesji i południowej Turynгии, zaś D. Walter dowodził, że pojawienie się kultury mogiłowej w północnej Turynгии oznacza zmianę etnosu. Próbowano analizy osadniczej stanowisk znad środkowo-

